

İncirlik IŞİD'e karşı lojistik uçuşlara açılıyor

MURAT YETKİN

Politika / 10/09/2014

Erdoğan-Obama görüşmesinde gündeme gelen IŞİD-karşıtı cepheye katılan Türkiye, İncirlik üssü ve hava sahasını "insani ve lojistik amaçlı" uçuşlara açıyor.

21 Ağustos Perşembe sabah saatlerinde Irak'tan Türk sınırına doğru yaklaşan bir Amerikan F-15 savaş uçağı acil iniş için izin istedi. IŞİD'e karşı yürütülen hava akınlarında vurulmuştu. Hidrolik takımlarından aldığı yara, onu Katar'daki üssüne kadar idare edecek gibi değildi.

Türk Genelkurmayı iniş izni verdi. Amerikan uçağını Irak sınırında karşılayan Türk F-16'ları ona Batman havaalanına dek eşlik etti. Amerikalılardan oluşan teknik bir ekip İncirlik üssünden Batman'a geçti; tamir birkaç gün sürdü. Ardından Amerikan F-15 pilotu Batman'dan havalandı ve yine Türk F-16'ların Irak sınırına dek eşlik edişyle Katar'daki üssüne döndü.

"İniş izni verildi, çünkü pilotun hayati tehlikesi vardı" diye izah ediyor bir resmi kaynak, "Yani o da insani bir durum sayılabilir. Ayrıca tabii NATO müttefiki olarak dayanışma içindeyiz. Ama İncirlik'i IŞİD'e karşı operasyonlarda yalnız insani ve lojistik amaçlı uçuşlar için açmaya kararlıyız; en azından mevcut durum bu."

Türkiye bu kararı, IŞİD'e karşı oluşturulan cepheye katılımı çerçevesinde almış bulunuyor.

Irak ve Suriye topraklarının bir bölümü üzerinde katı Sünni şeriatına dayalı bir İslam Devleti kurma iddiasıyla ve görülmemiş terör eylemleriyle adını duyuran Irak ve Şam İslam Devleti (IŞİD) adlı örgüte karşı bir koalisyon oluşturulmakta olduğu ilk olarak ABD Başkanı Barack Obama tarafından açıklanmıştı.

İngiltere'de 4-5 Eylül tarihlerinde yapılan NATO zirvesi kapsamında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile de görüşen Obama, dokuz ülkeli bir koalisyon içinde Türkiye'yi de saymıştı.

Ülkelerin sayısı dün itibarıyla 15'e yükselmiş bulunuyor. Türkiye ve ABD'nin yanı sıra, Avrupa'dan İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Macaristan, Arap coğrafyasından Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün, Lübnan, Katar, Bahreyn ve ayrıca Avustralya bu koalisyona katılacağını bildirmiş durumda. Diplomatik bir kaynak bu cephenin daha da genişleyebileceğine dikkat çekiyor.

IŞİD'e karşı işbirliğinin kapsamı NATO'daki görüşmeyi takiben 8 Eylül'de Ankara'ya gelen ABD Savunma Bakanı Chuck Hagel'in Erdoğan'ın yanı sıra Başbakan Ahmet Davutoğlu ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Necdet Özel ile temaslarda da ele alındı. Keza, ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'nin Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile telefon görüşmesinin de gündemindeydi. Nitekim Çavuşoğlu'nun bugün Riyad'da yapılması kararlaştırılan ilk "koalisyon" toplantısına katılması bekleniyor.

İşin ilginç yanı, başka neredeyse her konuda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı duran CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun da IŞİD'e karşı her çabada hükümete destek beyan etmiş olması.

Aslında IŞİD'e karşı mücadele veren Irak ordusu ve Kürdistan Bölgesel Yönetimi (KRG) güçlerine "ölümcül olmayan" malzeme ile IŞİD saldırılarından kaçan Şiiler, Türkmenler, Yezidi ve Kürtler başta olmak üzere sivil halka insani yardım ulaştırılan uçaklara Türkiye İncirlik üssü ve hava sahasını geçen haftadan bu yana açmış bulunuyor.

"Amerikalılar zaten bizden İncirlik'in askeri harekâtlarda kullanımını talep etmediler" diyor üst düzey bir diplomatik kaynak; "Durumumuzu açıkladık ve onlar da anlayışla karşıladı. IŞİD vatandaşlarımızı elinde tutmasından dolayı temkinli hareket etmek durumundayız." Musul Başkonsolosu Öztürk Yılmaz dahil, resmi açıklamalara göre 49 Türk vatandaşı 11 Haziran'daki baskından bu yana IŞİD tarafından esir tutuluyor.

Türkiye'nin bu koalisyondaki işlevi ise şimdilik üç alanda öne çıkıyor:

* İncirlik ve diğer Türk askeri üsleri ve sivil tesislerinin IŞİD saldırısı altında olan bölgelere lojistik ve insani destek amaçlı kullanımına açılması,

* Türk hava sahasının IŞİD-karşıtı savaş çerçevesindeki lojistik ve insani uçuşlara açılması (Bir kaynağım, "Ama silahlı uçuşlara değil, silahlı insansız hava araçlarına bile" diye vurguluyor),

* Sınır güvenliğinin ek önlemlerle artırılması. Türkiye'nin 910 kilometrelik Suriye ve 384 kilometrelik Irak sınırları Amerika ve Avrupa pasaportu taşıyan mücahitlerin Türkiye üzerinden Suriye ve Irak'a geçip IŞİD, veya El Kaide, El Nusra gibi örgütlere katılması ve aynı yoldan geri dönüp ülkelerinde eyleme hazır hale gelmesine imkan veriyor. Türkiye aslında birkaç aydır batılı istihbarat örgütleriyle, özellikle de (dinleme skandallarında adı geçen) Amerikan, İngiliz ve Alman istihbarat örgütleriyle sıkı bir işbirliği içinde. Şimdi bu işbirliğinin daha sıkı tedbirlerle güçlendirilmesi öngörülmüyor.

Hem Türk, hem Batılı kaynakların ifadesine göre, bu işbirliğinin kapsamı Obama'nın açıklaması beklenen "yeni" Amerikan stratejisi ve Riyad'daki IŞİD-karşıtı koalisyon toplantısına göre değişebilir.